

Brüssel, 23.5.2022
COM(2022) 630 final

KOMISJONI ARUANNE

Belgia, Bulgaaria, Tšehhi, Saksamaa, Eesti, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Austria, Poola, Sloveenia, Slovakkia ja Soome

Koostatud vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõikele 3

KOMISJONI ARUANNE

Belgia, Bulgaaria, Tšehhi, Saksamaa, Eesti, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Austria, Poola, Sloveenia, Slovakkia ja Soome

Koostatud vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõikele 3

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „alusleping“) artiklis 126 on sätestatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus. Menetlust on täpsustatud stabiilsuse ja kasvu pakti osaks olevas nõukogu 7. juuli 1997. aasta määruses (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta¹.

Koordineeritud poliitikameetmed on leevendanud COVID-19 pandeemia mõju majandusele alates 2020. aasta kevadest. Stabiilsuse ja kasvu pakti ²üldise vabastusklausli aktiveerimine alates 2020. aasta märtsist koos riigiabi ajutise raamistikuga võimaldas kõigis liikmesriikides ulatuslikku rahalist toetust. 23. mail 2022 leidis komisjon, et tingimused üldise vabastusklausli säilitamiseks 2023. aastal ja selle kohaldamise lõpetamiseks alates 2024. aastast on täidetud.³

Varasemad poliitilised soovitused

20. juulil 2020 soovitas nõukogu liikmesriikidel võtta 2020. ja 2021. aastal kõik vajalikud meetmed, et tulemuslikult reageerida COVID-19 pandeemiale ning toetada majandust ja selle taastumist.⁴ Samuti soovitati liikmesriikidel, kui majandustingimused võimaldasid, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon keskpikas perspektiivis ja tagada võla jätkusuutlikkus, suurendades samal ajal investeeringuid.

Aasta hiljem, 18. juunil 2021, võttis nõukogu vastu 2022. aasta eelarvepoliitika soovitused.⁵ Selles esitatud suunised võib kokku võtta järgmiselt. Väikese või keskmise võlakoormusega liikmesriigid peaksid võtma või säilitama toetava eelarvepoliitilise hoiaku, suure võlakoormusega liikmesriigid aga kasutama taaste- ja vastupidavusrahastut, et rahastada lisainvesteeringuid majanduse taastamisse, järgides samal ajal konservatiivset eelarvepoliitikat. Kõik liikmesriigid peaksid säilitama riiklikult rahastatavad investeeringud.

---

¹ ELT L 209, 2.8.1997, lk 6, muudetud redaktsioonis.

² Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määruse (EÜ) nr 1466/97 (eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1)) artikli 5 lõikes 1, artikli 6 lõikes 3, artikli 9 lõikes 1 ja artikli 10 lõikes 3 ning määruse (EÜ) 1467/97 artikli 3 lõikes 5 ja artikli 5 lõikes 2 sätestatud klausel hõlbustab eelarvepoliitika koordineerimist tõsise majandussurutise ajal. See ei peata stabiilsuse ja kasvu pakti kohaseid menetlusi. Selle aktiveerimine on siiski võimaldanud liikmesriikide eelarve paindlikkust praeguse kriisiga toimetulekuks, võimaldades ajutiselt kõrvale kalduda liikmesriigi keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast, tingimusel et see ei ohusta riigi rahanduse jätkusuutlikkust keskpikas perspektiivis.

³ COM(2022) 600 final.

⁴ Nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitused (2020/C 282/01–2020/C 282/27), ELT C 282, 26.8.2020, lk 1–182.

⁵ Nõukogu 18. juuni 2021. aasta soovitused (2021/C 304/01 kuni 2021/C 304/28, ELT C 304, 29.7.2021, lk 1–134). Rumeenia puhul võttis nõukogu samal päeval vastu soovituse valitsemissektori ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks (2021/C 304/24, 29.7.2021, lk 111–115).

Selleks et taastumist maksimaalselt toetada, ilma et see mõjutaks tulevasi eelarvesuundumusi ja tingiks alalise koormuse riigi rahandusele, tuleks riiklikult rahastatavate jooksvate kulude kasv kontrolli all hoida ja suure võlakoormusega liikmesriigid peaksid seda piirama. Samuti soovitas nõukogu liikmesriikidel juhul, kui majandustingimused seda võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille keskpika perspektiivi eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon ja tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus. Samal ajal tuleks suurendada kasvupotentsiaali toetavaid investeeringuid. Samuti on nõukogu 13. juuli 2021. aasta soovitus euroala majanduspoliitika kohta märgitud, et eelarvepoliitika peaks jääma kõigis euroala liikmesriikides kogu 2021. aasta jooksul toetavaks.⁶ Samuti soovitas nõukogu euroala liikmesriikidel järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada keskpikal ajavahemikul usaldusväärne eelarvepositsioon ja tagada võla jätkusuutlikkus, suurendades samal ajal investeeringuid.

Nõukogu 5. aprilli 2022. aasta soovitus euroala majanduspoliitika kohta⁷ kutsuti üles jätkuvalt kasutama ja koordineerima liikmesriikide riiklikku eelarvepoliitikat, et tulemuslikult toetada majanduse kestlikku ja kaasavat taastumist. Liikmesriigid peaksid 2022. aastal säilitama euroalal mõõdukalt toetava eelarvepoliitika, võttes arvesse riikide eelarveid ning taaste- ja vastupidavusrahastust saadavaid vahendeid. Lisaks peaksid liikmesriigid järk-järgult suunama fiskaalmeetmed investeeringutele, mis edendavad kestlikku ja kaasavat majanduse taastumist kooskõlas rohe- ja digipöördega, pöörates erilist tähelepanu eelarvemeetmete kvaliteedile. Ebakindluse taset arvestades peaksid liikmesriigid hoidma eelarvepoliitika ärksana, et suuta reageerida COVID-19 pandeemia arengule. Eelarvepoliitikat tuleks mitmekesistada, võttes arvesse majanduse taastumise tugevust, tagades riigi rahanduse jätkusuutlikkuse ja suurendades investeeringuid, pidades samal ajal silmas vajadust vähendada erinevusi.

Käesoleva aruande aluseks olevad ja seda ajendavad põhiaandmed

Eurostati 22. aprillil 2022 kinnitatud andmete kohaselt⁸ ületas 2021. aasta valitsemissektori eelarve puudujääk aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst 14 liikmesriigis: **Belgias, Bulgaarias, Tšehhis, Saksamaal, Kreekas, Hispaanias, Prantsusmaal, Itaalias, Lätis, Ungaris, Maltal, Austrias, Sloveenias ja Slovakkias.**⁹ 2021. aasta tegelik eelarvepuudujääk üle 3 % SKPst on esmapilgul usutav tõend ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta nendes liikmesriikides¹⁰, nagu on määratletud aluslepingu artiklis 126.

Nende riikide stabiilsus- või lähenemisprogrammide kohaselt ületab **Eesti, Leedu ja Poola** valitsemissektori eelarvepuudujääk 2022. aastal kavakohaselt 3 % SKPst (ülejääki kinnitab komisjoni 2022. aasta kevadprognoos¹¹). Nendes programmides 2022. aastaks kavandatud

---

⁶ Nõukogu 13. juuli 2021. aasta soovitus euroala majanduspoliitika kohta (ELT C 283, 15.7.2021, lk 1).

⁷ Nõukogu 5. aprilli 2022. aasta soovitus euroala majanduspoliitika kohta, ELT C 153, 7.4.2022, lk 1.

⁸ Eurostat, Euro Indicators 46/2022, 22. aprill 2022.

⁹ **Rumeenia** valitsemissektori eelarve puudujääk ületas 2021. aastal samuti 3 % SKPst. Käesolevas aruandes ei käsitleta siiski Rumeeniat, kuna tema suhtes kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust alates nõukogu 3. aprilli 2020. aasta otsusest.

¹⁰ Nendel juhtudel on eelarvepuudujääk 2022. aastaks kavandatud samuti üle 3 % SKPst.

¹¹ Käesolevas aruandes esitatud arvandmete allikas on komisjoni 2022. aasta kevadprognoos, kui ei ole märgitud teisiti. Lisateave 2022. aasta kevadises majandusprognoosis: https://ec.europa.eu/info/system/files/economy-finance/ip173_en.pdf

puudujäägid on esmapilgul usutavad tõendid ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta kõnealuses kolmes liikmesriigis.

Belgias, Saksamaal, Kreekas, Hispaanias, Prantsusmaal, Itaalias, Ungaris, Austrias, Sloveenias, Slovakkias ja Soomes ületas valitsemissektori koguvõlg 2021. aasta lõpus kontrollväärtust 60 % SKPst.¹² 2021. aasta andmed näitavad, et Saksamaa, Kreeka, Austria ja Sloveenia järgisid võla vähendamise sihttaset või tegid (Hispaania puhul) selle saavutamiseks piisavaid edusamme. Belgia, Prantsusmaa, Itaalia, Ungari ja Soome ei järginud 2021. aastal võla vähendamise sihttaset. Slovakkia ületas 2021. aasta lõpus aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 60 % SKPst; eelmisel aastal oli Slovakkia valitsemissektori võla suhe SKPsse alla 60 % SKPst. See annab esmapilgul usutavaid tõendeid võlakriteeriumil põhineva ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta nendes kuues liikmesriigis (**Belgia, Prantsusmaa, Itaalia, Ungari, Slovakkia ja Soome**).

***

Seda arvesse võttes on komisjon koostanud käesoleva aruande kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõikega 3. Selles analüüsitakse, kuidas liikmesriigid täidavad eelarvepuudujäägi ja võla kriteeriume. Selles võetakse arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, sealhulgas COVID-19 pandeemiast tulenevat tõsist majandussurutist, Venemaa Ukrainasse sissetungi makromajanduslikku ja eelarvemõju ning seda, kas liikmesriikide poliitika on kooskõlas nõukogu soovitustega.

Komisjon teatas juba oma 2. märtsi 2022. aasta teatises,¹³ et ta ei tee 2022. aasta kevadel ettepanekut uute ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluste algatamiseks, kuna COVID-19 pandeemial oli jätkuvalt erakorraline makromajanduslik ja eelarvemõju, mis koos Venemaa sissetungiga Ukrainasse tekitas erakordse ebakindluse, sealhulgas vajaduse töötada välja üksikasjalik eelarve kohandamiskava. Samal ajal jätkub eelarvepuudujäägi ja võla suundumuste jälgimine ning komisjon hindab uuesti seda, kas on asjakohane teha ettepanek algatada 2022. aasta sügisel ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlused.

---

¹² **Horvaatias, Küprosel ja Portugalis** oli valitsemissektori võlg 2021. aasta lõpus samuti üle 60 % SKPst. Neid liikmesriike käesolevas aruandes siiski ei käsitleta, sest nende valitsemissektori eelarve puudujääk 2021. ja 2022. aastal oli (ja jääb prognooside kohaselt) alla 3 % SKPst ning 2021. aastal järgisid nad võla vähendamise sihttaset.

¹³ COM(2022) 85 final.

Tabel 1. Liikmesriikide positsioon aluslepingus sätestatud eelarvepuudujäägi ja võla kontrollväärtuste suhtes

	Tegelik puudujääk ületab (✗) või ei ületa (✓) 2021. aastal 3 % SKPst	Kavandatud puudujääk ületab (✗) või ei ületa (✓) 2022. aastal 3 % SKPst	Valitsemissektori võla suhe SKPsse ületab (✗) või ei ületa (✓) 2021. aasta lõpus 60 % SKPst
Belgia	✗	✗	✗
Bulgaaria	✗	✗	✓
Tšehhi	✗	✗	✓
Saksamaa	✗	✗	✗
Eesti	✓	✗	✓
Kreeka	✗	✗	✗
Hispaania	✗	✗	✗
Prantsusmaa	✗	✗	✗
Itaalia	✗	✗	✗
Läti	✗	✗	✓
Leedu	✓	✗	✓
Ungari	✗	✗	✗
Malta	✗	✗	✓
Austria	✗	✗	✗
Poola	✓	✗	✓
Sloveenia	✗	✗	✗
Slovakkia	✗	✗	✗
Soome	✓	✓	✗
<i>Märkus. Käesolevas aruandes käsitlemata liikmesriigid</i>			
<i>Taani</i>	✓	✓	✓
<i>Iirimaa</i>	✓	✓	✓
<i>Horvaatia</i>	✓	✓	✗
<i>Küpros</i>	✓	✓	✗
<i>Luksemburg</i>	✓	✓	✓
<i>Madalmaad</i>	✓	✓	✓
<i>Portugal</i>	✓	✓	✗
<i>Rootsi</i>	✓	✓	✓
<i>Rumeenia*</i>	✗	✗	✓

(*) Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust kohaldatakse alates 2020. aastast.

Allikas: Eurostat, komisjoni 2022. aasta kevadprognoos ning 2022. aasta stabiilsus- ja lähenemisprogrammid

2. EELARVEPUUDUJÄÄGI KRITEERIUM

Belgia, Bulgaaria, Tšehhi, Saksamaa, Eesti, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Austria, Poola, Sloveenia ja Slovakkia ületasid eelarvepuudujäägi kontrollväärtuse 2021. aastal või kavatsevad seda 2022. aastal ületada.

Kõigi nende liikmesriikide puhul on 2021. aasta kontrollväärtust ületav puudujääk või 2022. aastaks kavandatud puudujääk *erandlik*. 2021. aastal tulenesid nimetatud puudujäägid COVID-19 pandeemia puhkemisest põhjustatud majanduslanguse mõjust riigi rahandusele ja liikmesriikide koordineeritud eelarvepoliitika meetmetest. 2020. ja 2021. aasta koordineeritud

eelarvepoliitika toetus oli majanduse taastumise jätkumise võti. Liikmesriikide poolt 2022. aastal võetud meetmed, mille eesmärk on leevendada energiahindade majanduslikku ja sotsiaalset mõju ning anda humanitaarabi Ukrainast põgenevatele inimestele pärast Venemaa sissetungi, aitavad samuti kaasa suurele kavandatud puudujäägile.

Belgia, Bulgaaria, Tšehhi, Saksamaa, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Läti, Ungari, Malta, Austria, Sloveenia ja Slovakkia valitsemissektori eelarvepuudujääk ületas oluliselt kontrollväärtust (vt tabel 2).

Eesti, Leedu ja Poola valitsemissektori eelarvepuudujääk oli 2021. aastal aluslepingus sätestatud kontrollväärtusest väiksem, kuid prognoosi kohaselt ületab eelarvepuudujääk 2022. aastal oluliselt 3 % SKPst; seda kinnitab komisjoni 2022. aasta kevadprognoos (edaspidi „komisjoni prognoos“).

Bulgaaria, Saksamaa, Kreeka, Läti, Leedu, Austria ja Slovakkia valitsemissektori eelarvepuudujääk peaks prognooside kohaselt langema 2023. aastal alla 3 % SKPst (Saksamaa puhul juba 2022. aastal). Kuigi nende riikide eelarvepuudujääk on alates 2020. aastast olnud üle 3 % SKPst, eeldatakse seega, et kontrollväärtust ületavad puudujäägid on stabiilsuse ja kasvu pakti tähenduses ajutised. Siiski on need 2022. ja 2023. aasta eelarvepuudujäägi prognoosid äärmiselt ebakindlad.

Kokkuvõttes näitab see esialgne analüüs, et 17 liikmesriiki ei täida puudujäägi kriteeriumi enne asjakohaste tegurite arvessevõtmist: **Belgia, Bulgaaria, Tšehhi, Saksamaa, Eesti, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Austria, Poola, Sloveenia ja Slovakkia.**

Tabel 2. Valitsemissektori eelarve tasakaal

Protsent SKPst						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Belgia	-0,9	-2,0	-9,0	-5,5	-5,0	-4,4
Bulgaaria	1,7	2,1	-4,0	-4,1	-3,7	-2,4
Tšehhi	0,9	0,3	-5,8	-5,9	-4,3	-3,9
Saksamaa	1,9	1,5	-4,3	-3,7	-2,5	-1,0
Eesti	-0,6	0,1	-5,6	-2,4	-4,4	-3,7
Kreeka	0,9	1,1	-10,2	-7,4	-4,3	-1,0
Hispaania	-2,6	-3,1	-10,3	-6,9	-4,9	-4,4
Prantsusmaa	-2,3	-3,1	-8,9	-6,5	-4,6	-3,2
Itaalia	-2,2	-1,5	-9,6	-7,2	-5,5	-4,3
Läti	-0,8	-0,6	-4,5	-7,3	-7,2	-3,0
Leedu	0,5	0,5	-7,3	-1,0	-4,6	-2,3
Ungari	-2,1	-2,1	-7,8	-6,8	-6,0	-4,9
Malta	2,1	0,6	-9,5	-8,0	-5,6	-4,6
Austria	0,2	0,6	-8,0	-5,9	-3,1	-1,5
Poola	-0,2	-0,7	-6,9	-1,9	-4,0	-4,4
Sloveenia	0,7	0,4	-7,8	-5,2	-4,3	-3,4
Slovakkia	-1,0	-1,3	-5,5	-6,2	-3,6	-2,6
Soome	-0,9	-0,9	-5,5	-2,6	-2,2	-1,7
Märkus. Käesolevas aruandes käsitlemata liikmesriigid						
<i>Taani</i>	0,8	4,1	-0,2	2,3	0,9	0,6
<i>Iirimaa</i>	0,1	0,5	-5,1	-1,9	-0,5	0,4
<i>Horvaatia</i>	0,0	0,2	-7,3	-2,9	-2,3	-1,8
<i>Küpros</i>	-3,6	1,3	-5,8	-1,7	-0,3	-0,2
<i>Luksemburg</i>	3,0	2,3	-3,4	0,9	-0,1	0,1
<i>Madalmaad</i>	1,4	1,7	-3,7	-2,5	-2,7	-2,1
<i>Portugal</i>	-0,3	0,1	-5,8	-2,8	-1,9	-1,0
<i>Rootsi</i>	0,8	0,6	-2,7	-0,2	-0,5	0,5
<i>Rumeenia*</i>	-2,8	-4,3	-9,3	-7,1	-7,5	-6,3

(*) Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust kohaldatakse alates 2020. aastast.

Allikas: Eurostat ja komisjoni 2022. aasta kevadprognoos

3. VÕLAKRITEERIUM

Käesolevas aruandes käsitletud riikide hulgas ületas valitsemissektori koguvõlg 2021. aasta lõpus 60 % SKPst 11 liikmesriigis: Belgias, Saksamaal, Kreekas, Hispaanias, Prantsusmaal, Itaalias, Ungaris, Austrias, Sloveenias, Slovakkias ja Soomes (vt tabel 3). Võrreldes eelmise aastaga vähenes valitsemissektori võla suhe SKPsse kõigis nendes liikmesriikides, välja arvatud Saksamaal ja Slovakkias.

Andmed näitavad, et 2021. aastal järgiti võla vähendamise sihttaset Saksamaal, Kreekas, Austrias ja Sloveenias (vt tabel 4). Belgia, Prantsusmaa, Itaalia, Ungari ja Soome ei järginud seda. Võla vähendamise sihttase arvutatakse kolme aasta perspektiivis, mis võib olla tulevikku

suunatud ($t - 1$ kuni $t + 1$), tagasivaatav ($t - 3$ kuni $t - 1$) ja tsükli järgi korrigeeritud.¹⁴ Kuigi võla vähendamise sihttasemet ei saa Slovakkia puhul sisuliselt arvutada, peaks tema valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenema alla 60 % SKPst juba 2023. aastal. Hispaania, kelle suhtes kohaldatakse võlareegluga seotud üleminekukorda, tegi piisavaid edusamme võla vähendamise sihttaseme saavutamiseks 2021. aastal, kuna struktuurse eelarvepositsiooni muutus oli ülevalpool nende nõutavat minimaalset lineaarset struktuurilist kohandamist (vt tabel 5 ja vastavad märkused).

Kokkuvõttes näitab analüüs, et võlakriteeriumi täidavad **Saksamaa, Kreeka, Hispaania, Austria, Sloveenia ja Slovakkia**, kuid **Belgia, Prantsusmaa, Itaalia, Ungari ja Soome** ei täida seda enne asjakohaste tegurite arvessevõtmist.

Seda arvesse võttes, nagu on märgitud komisjoni 2. märtsi 2022. aasta teatises, leiab komisjon kõigi asjakohaste tegurite hindamisel, et võla vähendamise sihttaseme järgimine tähendaks liiga järsku ja varast eelarve kohandamist, mis võib ohustada majanduskasvu. Seepärast on komisjon seisukohal, et praegustes erandlikes majandustingimustes ei ole võla vähendamise sihttaseme järgimine põhjendatud.

---

¹⁴ Kui mis tahes aastal on valitsemissektori võla suhe SKPsse alla 60 % SKPst, ei saa võrdlusalust sisuliselt arvutada. Nii on see juhul, kui liikmesriigid, eelkõige Slovakkia, ületavad kontrollväärtuse alla 60 % SKPst.

Tabel 3. Valitsemissektori koguvõlg

Protsent SKPst						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Belgia	99,8	97,7	112,8	108,2	107,5	107,6
Bulgaaria	22,1	20,0	24,7	25,1	25,3	25,6
Tšehhi	32,1	30,1	37,7	41,9	42,8	44,0
Saksamaa	61,2	58,9	68,7	69,3	66,4	64,5
Eesti	8,2	8,6	19,0	18,1	20,9	23,5
Kreeka	186,4	180,7	206,3	193,3	185,7	180,4
Hispaania	100,5	98,3	120,0	118,4	115,1	113,7
Prantsusmaa	97,8	97,4	114,6	112,9	111,2	109,1
Itaalia	134,4	134,1	155,3	150,8	147,9	146,8
Läti	37,1	36,7	43,3	44,8	47,0	46,5
Leedu	33,7	35,9	46,6	44,3	42,7	43,1
Ungari	69,1	65,5	79,6	76,8	76,4	76,1
Malta	43,7	40,7	53,4	57,0	58,5	59,5
Austria	74,1	70,6	83,3	82,8	80,0	77,5
Poola	48,8	45,6	57,1	53,8	50,8	49,8
Sloveenia	70,3	65,6	79,8	74,7	74,1	72,7
Slovakkia	49,6	48,1	59,7	63,1	61,7	58,3
Soome	59,8	59,6	69,0	65,8	65,9	66,6
<i>Märkus. Käesolevas aruandes käsitlemata liikmesriigid</i>						
<i>Taani</i>	34,0	33,6	42,1	36,7	34,9	33,9
<i>Iirimaa</i>	63,1	57,2	58,4	56,0	50,3	45,5
<i>Horvaatia</i>	73,3	71,1	87,3	79,8	75,3	73,1
<i>Küpros</i>	98,4	91,1	115,0	103,6	93,9	88,8
<i>Luksemburg</i>	20,8	22,3	24,8	24,4	24,7	25,1
<i>Madalmaad</i>	52,4	48,5	54,3	52,1	51,4	50,9
<i>Portugal</i>	121,5	116,6	135,2	127,4	119,9	115,3
<i>Rootsi</i>	38,9	34,9	39,6	36,7	33,8	30,5
<i>Rumeenia*</i>	34,7	35,3	47,2	48,8	50,9	52,6

(*) Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust kohaldatakse alates 2020. aastast.
Allikas: Eurostat ja komisjoni 2022. aasta kevadprognoos

Tabel 4. Erinevus võla vähendamise sihttasemest¹
Negatiivne erinevus tähendab, et võla vähendamise sihttase on täidetud.

Protsent SKPst						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Belgia	0,1	-0,4	5,6	2,9	-0,1	2,9
Saksamaa	-6,4	Võlg < 60 %	ei kohaldata ²	-2,8	-3,1	-2,8
Kreeka	Võlareegliga seotud üleminekukord		5,0	-1,3	0,2	-1,3
Prantsusmaa	Võlareegliga seotud üleminekukord			1,4	0,9	1,4
Itaalia	6,9	6,9	9,2	4,4	2,1	4,4
Ungari	-3,7	-5,3	3,6	0,3	-1,4	0,3
Austria	-5,8	-6,0	2,8	-2,3	-3,3	-2,3
Sloveenia	Võlareegliga seotud üleminekukord		-7,2	1,9	-1,8	0,2
Slovakkia	Võlg < 60 %			ei kohaldata ²	Võlg < 60 %	
Soome	Võlg < 60 %		ei kohaldata ²	0,4	0,4	-0,2
Märkus. Käesolevas aruandes käsitlemata liikmesriigid						
Horvaatia	-4,6	-3,8	-2,4	-5,5	-6,2	-5,5
Küpros	Võlareegliga seotud üleminekukord		-3,3	-5,3	-10,8	-10,8
Portugal	Võlareegliga seotud üleminekukord		-0,2	-5,5	-8,3	-5,5

Allikas: komisjoni 2022. aasta kevadprognoos ja oma arvutused.

¹ Nende liikmesriikide võla vähendamise sihttase, kelle võlg ületab 60 % SKPst, arvutatakse kolme aasta perspektiivis, mis võib olla tulevikku suunatud ($t - 1$ kuni $t + 1$), tagasivaatav ($t - 3$ kuni $t - 1$) ja tsükli järgi korrigeeritud. Tabelis on toodud kahe näitaja – valitsemissektori võla suhe SKPsse ja võla vähendamise sihttase – vahe. Kui see on negatiivne, vastab prognoositud valitsemissektori võla suhe SKPsse võla vähendamise sihttasemele. Sel juhul vähenes erinevus kontrollväärtuse suhtes kolme aasta jooksul (tulevikku suunatud või tagasivaatav) vähemalt keskmise kiirusega 1/20.

² Võla vähendamise sihttase ei ole asjakohane esimesel aastal, mil liikmesriigi võlg suureneb üle 60 % SKPst, kuna tagasiulatuvaid ja tulevikku suunatud võrdlusaluseid ei ole võimalik sisuliselt arvutada.

Tabel 5. Võlareeglina seotud üleminekukorra järgimine

		Nõutav minimaalne lineaarne struktuuriline kohandamine (MLSA) (MLSA) ⁽³⁾			Struktuurse eelarvepositsiooni muutus ³			Erinevus võla vähendamise sihttasemest ⁴			
		2018	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2021	2022	2023
Hispaania	ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus ¹		-1,3	-1,9	-5,5	-1,1	-0,4	0,4	n.r. ²	-5,6	1,5

Allikas: komisjoni 2022. aasta kevadprognoos ja oma arvutused.

¹ Kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust.

² Hispaania korrigeeris oma ülemäärast eelarvepuudujääki 2018. aastal ja oli seetõttu üleminekuajal 2021. aasta lõpuni, st eelarvepuudujääki ei hinnata võla vähendamise sihttaseme alusel, vaid minimaalse lineaarse struktuurilise kohandamise alusel.

³ Kohaldatakse kolme aasta pikkuse üleminekuperioodi jooksul pärast ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimist nende ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluste suhtes, mis olid pooleli 2011. aasta novembris. Minimaalne lineaarne struktuuriline kohandamine määrab kindlaks ülejäänud iga-aastase struktuurilise kohandamise üleminekuperioodi jooksul, mis tagaks, et liikmesriigid järgivad nende kolme aasta lõpus võla vähendamise sihttasest. Kui struktuurse eelarvepositsiooni muutus on nõutavast minimaalsest lineaarsest struktuurilisest kohandamisest suurem, täidab liikmesriik võlareeglina seotud üleminekukorda.

⁴ Nende liikmesriikide võla vähendamise sihttase, kelle võlg ületab 60 % SKPst, arvutatakse kolme aasta perspektiivis, mis võib olla tulevikku suunatud ($t - 1$ kuni $t + 1$), tagasivaatav ($t - 3$ kuni $t - 1$) ja tsükli järgi korrigeeritud. Tabelis on toodud kahe näitaja – valitsemissektori võla suhe SKPsse ja võla vähendamise sihttase – vahe. Kui see on negatiivne, vastab prognoositud valitsemissektori võla suhe SKPsse võla vähendamise sihttasemele. Sel juhul väheneb erinevus kontrollväärtuse suhtes kolme aasta jooksul (tulevikku suunatud või tagasivaatav) vähemalt keskmise kiirusega 1/20.

4. ASJAKOHASED TEGURID

Aluslepingu artikli 126 lõikes 3 on sätestatud, et selles aruandes tuleb võtta „arvesse seda, kas eelarvepuudujääk ületab riigi investeerimiskulutusi, samuti kõiki muid asjakohaseid tegureid, kaasa arvatud liikmesriigi keskpika perioodi majandus- ja eelarveseisundit“.

Neid tegureid on lisaks selgitatud määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõikes 3, milles on samuti sätestatud, et asjakohast tähelepanu tuleb pöörata „kõikidele teistele teguritele, mis on asjaomase liikmesriigi arvates olulised, et põhjalikult hinnata puudujäägi- ja võlakriteeriumide järgimist, ning millest liikmesriik on nõukogule ja komisjonile teada andnud“. Eelkõige märgitakse kõnealuses artiklis, et asjakohaseks teguriks võib pidada ka keskpika perioodi võlapositsiooni.

Seega võetakse lisaks horisontaalsetele asjakohastele teguritele (punkt 4.1) arvesse ka riigipõhiseid asjakohaseid tegureid. Need hõlmavad keskmise perioodi majandusseisundit, keskmise perioodi eelarveseisundit (sealhulgas avaliku sektori investeeringud), keskmise perioodi võlaseisundit, seda, kas liikmesriigis esineb makromajanduslik tasakaalustamatus või ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus, ja muid liikmesriikide esitatud asjakohaseid tegureid.

Mis puudutab võlakriteeriumi järgimist, siis määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõike 4 kohaselt saab menetluses, mille tulemusel tehakse võlakriteeriumi põhjal otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta, asjakohaseid tegureid arvesse võtta, kuid ainult juhul, kui

- a) valitsemissektori võla suhe SKPsse ei ületa kontrollväärtust 60 %, või

- b) kui ületab, siis on täidetud kaks tingimust, *st* valitsemissektori eelarve puudujääk on ligilähedane kontrollväärtusele ja valitsemissektori võla suhe SKPsse ületab kontrollväärtust ajutiselt.

2021. aastal eelarvepuudujäägi kontrollväärtust ületavate liikmesriikide või liikmesriikide seas, kes kavatsevad 2022. aastal eelarvepuudujäägi kontrollväärtust ületada, ei ületanud valitsemissektori võla suhe SKPsse kontrollväärtust 60 % seitsme liikmesriigi puhul: Bulgaaria, Tšehhi, Eesti, Läti, Leedu, Malta ja Poola.

Ülejäänud kümnes liikmesriigis, kus eelarvepuudujäägi kontrollväärtus ületab kontrollväärtust 3 % SKPst, *st* Belgias, Saksamaal, Kreekas, Hispaanias, Prantsusmaal, Itaalias, Ungaris, Austrias, Sloveenias ja Slovakkias – ületas valitsemissektori võla suhe SKPsse kontrollväärtust 60 % SKPst ning asjakohaste tegurite arvestamiseks vajalik topelttingimus ei ole täidetud. Eelarvepuudujääk ei jäänud (või eeldatavasti ei jää) nendes kümnes liikmesriigis kontrollväärtuse *lähedale*. Belgia, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Ungari ja Sloveenia puhul ei ole kontrollväärtuse ületamine eeldatavasti ka *ajutine*. Seetõttu ei saa nende kümne liikmesriigi puhul asjakohaseid tegureid arvesse võtta etappide puhul, mille alusel tehakse otsus valitsemissektori ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta eelarvepuudujäägi kriteeriumi alusel.

Seoses võlakriteeriumi ilmse rikkumisega Belgias, Prantsusmaal, Itaalias, Ungaris ja Soomes, on määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõikes 4 sätestatud, et võlakriteeriumi täitmise hindamisel võetakse alati arvesse asjakohaseid tegureid, olenemata rikkumise suurusest.

Alljärgnevalt käsitletakse mitmeid asjakohaseid tegureid, isegi kui neid ei saa arvesse võtta etappide puhul, mille alusel tehakse otsus valitsemissektori ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta eelarvepuudujäägi kriteeriumi alusel.

4.1. HORISONTAALSED ASJAKOHASED TEGURID

Peamine tegur, mida tuleb kõigi käesolevas aruandes käsitletud liikmesriikide puhul arvesse võtta, on COVID-19 pandeemia mõju majandusele ja eelarvele ning eelarvemeetmed. Pandeemia ja sellega seotud tõsine majandussurutus on toonud kaasa stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli aktiveerimise ning nõukogu 13. ja 20. juuli 2020. aasta soovitusel,¹⁵ mille kohaselt peavad liikmesriigid võtma kõik vajalikud meetmed, et tulemuslikult reageerida COVID-19 pandeemiale ning toetada majandust ja selle taastumist.

COVID-19 pandeemia puhang 2020. aasta märtsis põhjustas rahvatervise kriisi, mis tõi kaasa majandustegevuse järsu vähenemise, mida automaatsete stabilisaatorite mõju leevendas ainult osaliselt. Liikmesriigid pidid tegelema rahvatervise hädaolukorraga, toetama leibkondi ja äriühinguid ning pakkuma oma majandusele üldist tuge. Liikmesriigid on vastu võtnud ka olulisi likviidsustoetusmeetmeid ja riigigarantiisid.¹⁶

---

¹⁵ Nõukogu 13. juuli 2020. aasta soovitus on asjakohane ainult euroala liikmesriikide puhul.

¹⁶ Nendel likviidsustoetusmeetmetel, eelkõige krediitvooge toetavatel riiklikel garantiidel, ei ole otsest mõju eelarvele enne, kui need sisse nõutakse.

Jõuline eelarvepoliitika toetus liikmesriikide ja ELi tasandil toetas majandustingimuste paranemist 2021. aastal. Viimaste andmete põhjal on liidu kumulatiivne eelarvetoetus aastatel 2020–2021¹⁷ hinnanguliselt 11,6 % SKPst (euroalal 11,9 % SKPst).

¹⁸ELi kui terviku eelarvepoliitika, sealhulgas taaste- ja vastupidavusrahasust ja muudest ELi fondidest saadud toetustest rahastatavad avaliku sektori kulutused¹⁹ on hinnanguliselt eelarvekulutusi suurendanud 0,1 % võrra SKPst 2020. aastal ja 0,9 % võrra SKPst 2021. aastal.

Lisaks tähendab Venemaa sissetung Ukrainasse alates 2022. aasta veebruarist, et 2022. aasta ja järgnevatel aastatel majandus- ja eelarveväljavaated on erakordselt ebakindlad. See on sundinud miljonid inimesi põgenema oma kodumaalt ohutusse paika, mistõttu on vaja toetust liikmesriikide sotsiaal-, haridus- ja tervishoiusüsteemidelt. Märkimisväärselt kõrgemad energia-, tooraine- ja toiduhinnad ning suurenevad tarnehäired mõjutavad ka makromajanduslikke tingimusi. Kõik need tegurid koos kaitsekulutuste suurenenud kuludega avaldavad survet riigi rahandusele.

4.2. RIIGIPÕHISED ASJAKOHASED TEGURID

Käesolevas jaos antakse hinnang riigipõhiste asjakohastele teguritele. Nende tegurite hulka kuuluvad keskpika perioodi makromajanduslik väljavaade, keskpika perioodi eelarveseisund (sealhulgas avaliku sektori investeeringud; vt tabel 6), keskpika perioodi võlaseisund, see, kas liikmesriigis esineb makromajanduslik tasakaalustamatus või ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus, ja muud liikmesriikide esitatud asjakohased tegurid vastavalt määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõikele 3.

Kuigi riigipõhised punktid sisaldavad põhiteavet keskpika perioodi makromajandusliku positsiooni kohta, sealhulgas majanduskasvule kaasaaitamise kohta, leiab üksikasjalikumad makromajanduslike suundumuste kirjeldused komisjoni prognoosist. Lisateave iga liikmesriigi eelarvemeetmete ja võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta, mida on käsitletud allpool, on esitatud komisjoni soovitusel nõukogu soovitusel, milles esitatakse arvamused 2022. aasta stabiilsus- ja lähenemisprogrammide kohta, ning sellele lisatud eelarvestatistikatabelites ning 2022. aasta riigiaruannetes. Võla jätkusuutlikkuse analüüsi on ajakohastatud võrreldes 2021. aasta riigi rahanduse jätkusuutlikkuse aruandega²⁰, kajastades komisjoni prognoosi.

---

¹⁷ 2020.–2021. aasta eelarvetoetust saab mõõta esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusega 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele lisandub ELi fondidest saadav fiskaalne impulss.

¹⁸ Vastavalt nõukogu 18. juuni 2021. aasta soovitusel esitatud lähenemisviisile saab eelarvepoliitikat praegu kõige paremini mõõta esmaste kulude muutusena (v.a kaalutusõiguse alusel võetavad tulumeetmed), jättes välja COVID-19 kriisiga seotud ajutised kiireloomulised meetmed, kuid hõlmates kulud, mida rahastatakse taaste- ja vastupidavusrahasust ning muudest ELi fondidest tagastamatus vormis antava(te) toetus(t)e kaudu, võrrelduna keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvuga. Selleks et hinnata, kas riigi eelarvepoliitika on konservatiivne ja kas eelarve struktuur soodustab kestlikku taastumist kooskõlas rohe- ja digipöördega, tuleks üldisest eelarvepoliitikast kaugemale minnes pöörata tähelepanu ka riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude (millest on maha arvatud kaalutusõiguse alusel võetud tulumeetmed ja välja jäetud COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed) ja investeeringute arengule.

¹⁹ Välja arvatud COVID-19 ajutised kiireloomulised meetmed.

²⁰ 2021. aasta riigi rahanduse jätkusuutlikkuse aruanne (aprill 2022), *European Economy-Institutional Papers* 171.

Sõda on olukorda märkimisväärselt muutnud, tuues kaasa uued häired ülemaailmses tarnes, õhutades veelgi survet kaupade hinnale ja suurendades ebakindlust. Komisjoni prognoosi kohaselt peaks reaalne SKP ELis aeglustuma hinnanguliselt 5,4 %-lt 2021. aastal 2,7 %-le 2022. aastal ja 2,3 %-le 2023. aastal. Inflatsioon peaks prognooside kohaselt olema kõrgem ja jääma kõrgeks varem eeldatust pikemaks ajaks, mis on tingitud kaupade hinna tõusust ja suurenevast hinnasurvest.

2021. aastal vähenes valitsemissektori eelarvepuudujääk ELis ja euroalal tervikuna vastavalt 4,7 %-le SKPst ja 5,1 %-le SKPst (mõlemal juhul vähenes see ligikaudu 2 protsendipunkti võrra). Prognooside kohaselt väheneb valitsemissektori eelarvepuudujääk 2022. aastal ELis ja euroalal tervikuna jätkuvalt vastavalt 3,6 %-le ja 3,7 %-le SKPst ning väheneb 2023. aastal veelgi 2,5 %-le SKPst.

Eelarvepuudujäägi vähenemine 2021. aastal oli peamiselt tingitud majanduse taastumisest ja sellest, et järjest lõpetati suur osa kaalutusõigusel põhinevast poliitilisest toetusest, mida oli COVID-19 pandeemia kriisi mõju vastu võitlemiseks rakendatud. Peale selle oli tulude areng 2021. aastal soodne. Ainsad käesolevas aruandes käsitletud liikmesriigid, kelle puhul eelarvepuudujääk 2021. aastal ei vähenenud, olid Bulgaaria, Tšehhi, Läti ja Slovakkia, kuna COVID-19 kriisi ajal majanduse toetamiseks võetud meetmed olid endiselt jõus. Käesolevas aruandes käsitletud liikmesriikide seas suureneb 2022. aastal prognooside kohaselt Eesti, Leedu ja Poola eelarvepuudujääk, kajastades peamiselt lisakulutusi meetmetele, mis leevendavad energiahindade tõusu mõju ja Ukrainast ümberasustatud isikutele antava abi kulusid.

Pärast eelarvepuudujääki vähendavat suundumust ja majanduse taastumist prognoositakse, et ELi ja euroala kui terviku valitsemissektori võlg väheneb prognoosisperioodil. Valitsemissektori võla suhe SKPsse ELis vähenes 91,7 %-lt 2020. aastal 89,7 %-le 2021. aastal (euroalal vastavalt 99,2 % ja 97,4 %) ning peaks 2022. ja 2023. aastal veelgi vähenema 87,1 %-le ja 85,2 %-le (euroala puhul vastavalt 94,7 %-le ja 92,7 %-le). Selles aruandes käsitletud liikmesriikide valitsemissektori võla suhe ei vähenenud 2021. aastal Bulgaarias, Tšehhis, Saksamaal, Lätis, Maltal ja Slovakkias.

Tabel 6. Valitsemissektori investeeringud

Protsent SKPst						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Belgia	2,6	2,6	2,7	2,7	2,8	2,8
Bulgaaria	3,1	3,3	3,8	3,3	5,0	5,4
Tšehhi	4,1	4,4	4,9	4,7	4,9	5,2
Saksamaa	2,4	2,4	2,6	2,5	2,7	2,8
Eesti	5,3	5,0	5,8	5,7	6,3	6,8
Kreeka	3,2	2,5	3,1	3,6	4,8	4,8
Hispaania	2,1	2,1	2,6	2,7	2,7	2,6
Prantsusmaa	3,4	3,7	3,7	3,6	3,6	3,6
Itaalia	2,1	2,3	2,6	2,9	3,2	3,7
Läti	5,6	5,1	5,7	5,2	6,1	5,8
Leedu	3,2	3,1	4,1	3,2	3,7	3,3
Ungari	5,8	6,2	6,4	5,8	5,4	5,9
Malta	3,2	3,8	4,5	4,2	4,1	4,2
Austria	3,1	3,1	3,3	3,5	3,7	3,3
Poola	4,7	4,3	4,5	4,1	4,2	3,9
Sloveenia	3,7	3,8	4,1	4,7	5,7	6,3
Slovakkia	3,7	3,6	3,5	3,2	4,2	5,1
Soome	4,3	4,4	4,9	4,1	4,4	4,5
Märkus. Käesolevas aruandes käsitlemata liikmesriigid						
<i>Taani</i>	3,4	3,2	3,6	3,5	3,5	3,8
<i>Iirimaa</i>	2,0	2,3	2,3	2,0	2,3	2,3
<i>Horvaatia</i>	3,5	4,3	5,6	4,8	5,3	5,7
<i>Küpros</i>	4,9	2,5	2,8	2,7	2,7	2,6
<i>Luksemburg</i>	3,9	4,1	4,7	4,0	4,1	4,2
<i>Madalmaad</i>	3,4	3,4	3,6	3,3	3,3	3,4
<i>Portugal</i>	1,8	1,8	2,2	2,5	3,1	3,4
<i>Rootsi</i>	4,9	4,9	5,0	4,8	4,8	4,8
<i>Rumeenia*</i>	2,7	3,5	4,6	4,2	5,9	6,0

(*) Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust kohaldatakse alates 2020. aastast.

Allikas: Eurostat ja komisjoni 2022. aasta kevadprognoos

4.2.1. BELGIA

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 5,7 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 6,2 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal 2 % ja 2023. aastal 1,8 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt era- ja avaliku sektori tarbimisest. Majandustegevus ületas 2021. aastal 2019. aasta taset.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenes 9 %-lt 2020. aastal 5,5 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside

kohaselt on see 2022. aastal 5 % ja 2023. aastal 4,4 % SKPst. Valitsemissektori investeeringud, mis suurenesid 2020. aastal 2,7 %ni SKPst, jäid 2021. aastal stabiilseks ja peaksid 2022. aastal suurenema 2,8 %-le SKPst. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 11,3 % SKPst, sealhulgas kaalutlusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Need Belgia 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Belgia 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, $-2,4$ % SKPst.²¹ Belgia kavatses majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut täiendavate investeeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema 0,2 protsendipunkti võrra SKPst. Riiklikult rahastatavatel investeeringutel peaks olema 2022. aastal eelarvepoliitikale neutraalne mõju. Seetõttu kavatses Belgia säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 2,1 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (0,5 % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid (0,1 % SKPst). Lisaks peaks avaliku sektori palkade ja sotsiaaltoetuste automaatsest indekseerimisest ning vähemal määral valitsussektori poolt kaupade ja teenuste tarbimise suurenemisest tulenev valitsemissektori kulude suurenemine aitama kaasa riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate (neto)kulude ekspansiivsele panusele. Komisjoni prognoosi põhjal ei ole neid meetmeid ja kulude suurenemise tõukejõude tasakaalustavate meetmetega täielikult kompenseeritud.

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes 97,7 %-lt 2019. aasta lõpus 112,8 %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see 108,2 % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 107,5 % ja 107,6 % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid suured.²² Lähtestsenaariumi kümneaastase prognoosi kohaselt jääks valitsemissektori võla suhe SKPsse kuni 2026. aastani ligikaudu 108 %ni SKPst. Alates 2027. aastast hakkab valitsemissektori võla suhe SKPsse siiski suurenema, ulatudes 2032. aastal 117%ni SKPst. Lähtestsenaariumi võlakurss on makromajanduslike šokkide suhtes tundlik. Stohhastiliste prognooside kohaselt, mis simuleerivad suurt hulka võimalikke makromajanduslikke muutujaid mõjutavaid ajutisi šokke, on tõenäoline, et valitsemissektori võla suhe SKPsse on 2026. aastal suurem kui 2021. aastal. Võla jätkusuutlikkuse üldiseks hindamiseks on muid olulisi tegureid. Ühelt poolt hõlmavad riske maandavad tegurid võla tähtaja pikenemist viimastel aastatel, suhteliselt stabiilseid rahastamisallikaid (mitmekesine ja suur investoribaas), valitsemissektori võlga, mis on täielikult nomineeritud eurodes, ja ajalooliselt madalaid laenukasutuse kulutusi. Lisaks eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastu raames on positiivne ja püsiv mõju SKP kasvule, mis peaks tugevdama võla jätkusuutlikkust. Teiselt poolt on riske suurendavad tegurid seotud lühiajalise võla osakaaluga, suure ja eeldatavalt suureneva brutorahastamisvajadusega, mitteresidentide

---

²¹ Miinusmärgiga (plussmärgiga) näitaja viitab sellele, et esmaste kulude kasv (puudujääk) on suurem kui keskpika perioodi majanduskasv; see osutab ekspansiivsele (pärssivale) eelarvepoliitikale.

²² SWD(2022) 602 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

hoitavate valitsussektori võlakirjade suure osakaaluga ning eelarve koordineerimise puudumisega eri valitsustasandite vahel, kusjuures mitmed alamüksused on erilisel haavatavad.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: 9. mail 2022 esitas Belgia täiendavad asjakohased tegurid, mida ei ole eespool nimetatud. Nimelt rõhutatakse, et riiki 2021. aasta juulis tabanud üleujutustega seotud erakorralise toetuse ja ülesehitustööde kulud moodustasid 2021. aastal hinnanguliselt 0,4 % SKPst ja 2022. aastal 0,1 % SKPst. Samuti viidatakse hiljuti vastu võetud tööturureformile, mille eesmärk on parandada koolitust ja oskusi, võimaldada paremini ühitada era- ja tööelu ning hõlbustada liikumist ühelt töökohalt teisele ning mis võiks aidata kaasa tööhõive määra tõstmisele. Lõpetuseks mainitakse valitsuse kavatsust viia ellu mitmeid struktuurireforme, mis võivad riigi rahanduse olukorda parandada, sealhulgas reformida pensioni- ja maksusüsteeme, viia läbi kulude uuesti läbivaatamine ja tõsta avaliku sektori investeeringute taset.

4.2.2. BULGAARIA

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 4,4 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 4,2 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal 2,1 % ja 2023. aastal 3,1 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt eratarbimisest ja investeeringutest. Prognositakse, et 2022. aastal saavutab majandustegevus taas 2019. aasta taseme.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk suurenes 4 %-lt 2020. aastal 4,1 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on eelarvepuudujääk 2022. aastal 3,7 % ja 2023. aastal 2,4 % SKPst. Valitsemissektori investeeringud, mis suurenesid 2020. aastal 3,8 %-le SKPst, vähenesid 2021. aastal 3,3 %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal suurenema 5 %-le SKPst, kusjuures viimane on suurem kui valitsemissektori eelarvepuudujääk 2022. aastal. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 14,9 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Need Bulgaaria 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Bulgaaria 2022. aasta lähenemisprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks prognooside kohaselt eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, -3,4 % SKPst, nagu soovitas nõukogu. Bulgaaria kavatses majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut täiendavate investeeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema 1,1 protsendipunkti võrra SKPst.²³ Riiklikult rahastatavad investeeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 1,1 protsendipunkti SKPst. Seetõttu kavatses Bulgaaria säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 1,4 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (0,2 protsendipunkti

---

²³ Komisjon andis 7. aprillil 2022 Bulgaaria taaste- ja vastupidavuskavale positiivse hinnangu.

SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid (0,1 protsendipunkti SKPst), samas kui pensionisüsteemi muudatused (0,6 %) ja palgatõus (0,3 % SKPst) peaksid samuti aitama kaasa jooksvate netokulude kasvule. Seepärast ei hoiu Bulgaaria komisjoni praeguste hinnangute kohaselt 2022. aastal oma riiklikult rahastatud jooksvate kulude kasvu piisavalt kontrolli all.

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes 20 %-lt 2019. aasta lõpus 24,7 %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see 25,1 % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 25,3 % ja 25,6 % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid keskmised.²⁴ Eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusraha raames on lähiaastatel oluline positiivne ja pikaajaline mõju SKP kasvule, mis peaks aitama kaasa võla jätkusuutlikkuse tugevdamisele.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: eelmistes alajagudes esitatud analüüs juba hõlmab põhitegureid, mida Bulgaaria 10. mail 2022 nimetas.

4.2.3. TŠEHHI

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 5,8 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 3,3 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal 1,9 % ja 2023. aastal 2,7 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt eratööstusest ja investeringutest. Prognoositakse, et 2023. aastal saavutab majandustegevus taas 2019. aasta taseme.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk suurenes 5,8 %-lt 2020. aastal 5,9 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on see 2022. aastal 4,3 % ja 2023. aastal 3,9 % SKPst. Valitsemissektori investeringud, mis suurenesid 2020. aastal 4,9 %-le SKPst, vähenesid 2021. aastal 4,7 %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal suurenema 4,9 %-le SKPst, kusjuures viimane on suurem kui valitsemissektori eelarvepuudujääk 2022. aastal. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 14,3 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Tšehhi 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Tšehhi 2022. aasta lähenemisprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks eelarvepoliitika olema 2022. aastal üldjoontes neutraalne, +0,1 % SKPst, samas kui nõukogu soovitas toetavat eelarvepoliitikat. Tšehhi kavatseb majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusraha täiendavate investeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusraha toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema 1,0 protsendipunkti võrra SKPst. Riiklikult rahastatavatel investeringutel peaks olema 2022. aastal eelarvepoliitikale pärssiv mõju 0,6 protsendipunkti SKPst. Seetõttu ei kavatse Tšehhi säilitada riiklikult rahastatavaid investeringuid. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasvul (ilma uute tulumeetmeteta) olema 2022. aastal üldises eelarvepoliitikas pärssiv mõju 0,7 protsendipunkti. See hõlmab

---

²⁴ SWD(2022) 603 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (0,03 % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid (0,4 % SKPst).

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes 30,1 %-lt 2019. aasta lõpus 37,7 %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see 41,9 % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 42,8 % ja 44 % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid keskmised.²⁵ Eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahadu raames on lähiaastatel oluline positiivne ja pikaajaline mõju SKP kasvule, mis peaks aitama kaasa võla jätkusuutlikkuse tugevdamisele.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: eelmistes alajagudes esitatud analüüs juba hõlmab põhitegureid, mida Tšehhi Vabariik 11. mail 2022 nimetas.

4.2.4. SAKSAMAA

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 4,6 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 2,9 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal 1,6 % ja 2023. aastal 2,4 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt eratööstusest ja investeringutest. Prognoositakse, et 2023. aastal saavutab majandustegevus taas 2019. aasta taseme.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenes 4,3 %-lt 2020. aastal 3,7 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on eelarvepuudujääk 2022. aastal 2,5 % ja 2023. aastal 1 % SKPst. Valitsemissektori investeringud, mis suurenesid 2020. aastal 2,6 %-le SKPst, vähenesid 2021. aastal 2,5 %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal suurenema 2,7 %-le SKPst, kusjuures viimane on suurem kui valitsemissektori eelarvepuudujääk 2022. aastal. Eelarvetootus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 11,8 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Saksamaa 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusel.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Saksamaa 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks prognooside kohaselt eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, -1,6 % SKPst, nagu soovitas nõukogu. Saksamaa kavatses majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahadu täiendavate investeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahadu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks jääma 2021. aastaga võrreldes stabiilseks. Riiklikult rahastatavad investeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,2 protsendipunkti. Seetõttu kavatses Saksamaa säilitada riiklikult rahastatavad investeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 1,5 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (0,7 % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud

---

²⁵ SWD(2022) 605 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid (0,1 % SKPst), samas kui rohepöördele tehtavad lisakulutused (0,2 % SKPst) peaksid samuti aitama kaasa jooksvate netokulude kasvule.

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes 58,9 %-lt 2019. aasta lõpus 68,7 %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see 69,3 % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 66,4 % ja 64,5 % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid väikesed.²⁶ Eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastu raames on lähiaastatel oluline positiivne ja pikaajaline mõju SKP kasvule, mis peaks aitama kaasa võla jätkusuutlikkuse tugevdamisele.

Hindamine makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames Saksamaal esineb tasakaalustamatust makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse tähenduses. Nõrkused on seotud püsiva suure jooksevkonto ülejäägiga, mis kajastab investeringute tagasihoidlikkust võrreldes säästudega ja millel on piiriülene tähtsus. Tulevikku vaadates annab riiklik taaste- ja vastupidavuskava võimaluse tegeleda tasakaalustamatuse, investeringute ja reformidega seotud vajadustega.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: eelmistes alajagudes esitatud analüüs juba hõlmab põhitegureid, mida Saksamaa 9. mail 2022 nimetas.

4.2.5. EESTI

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 3 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 8,3 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal 1 % ja 2023. aastal 2,4 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt netoekspordist ja eratarbimisest. Majandustegevus ületas 2021. aastal 2019. aasta taset.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenes 5,6 %-lt 2020. aastal 2,4 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on eelarvepuudujääk 2022. aastal 4,4 % ja 2023. aastal 3,7 % SKPst. Valitsemissektori investeringud, mis suurenesid 2020. aastal 5,8 %-le SKPst, vähenesid 2021. aastal 5,7 %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal suurenema 6,3 %-le SKPst, olles suuremad kui valitsemissektori eelarvepuudujääk 2021. ja 2022. aastal. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 11,5 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Eesti 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Eesti 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks prognooside kohaselt eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, -2,4 % SKPst, nagu soovitas nõukogu. Eesti kavatseb majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut täiendavate investeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema 0,1 protsendipunkti võrra. Riiklikult rahastatavatel investeringutel peaks olema 2022. aastal eelarvepoliitikasse ekspansiivne panus 0,6 protsendipunkti. Seetõttu kavatseb

---

²⁶ SWD(2022) 607 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

Eesti säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 1,4 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab muu hulgas palkade ja sotsiaalsiirete suurenemist ja energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (0,5 % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulude mõju (0,4 % SKPst).

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes 8,6 %-lt 2019. aasta lõpus 19 %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see 18,1 % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 20,9 % ja 23,5 % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid väikesed.²⁷ Eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastu raames on lähiaastatel oluline positiivne ja pikaajaline mõju SKP kasvule, mis peaks aitama kaasa võla jätkusuutlikkuse tugevdamisele.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: eelmistes alajagudes esitatud analüüs juba hõlmab põhitegureid, mida Eesti 6. mail 2022 nimetas.

4.2.6. KREEKA

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 9 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 8,3 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal 3,5 % ja 2023. aastal 3,1 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt investeeringutest ja eratarbimisest. Prognoositakse, et 2022. aastal saavutab majandustegevus taas 2019. aasta taseme.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenes 10,2 %-lt 2020. aastal 7,4 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on eelarvepuudujääk 2022. aastal 4,3 % ja 2023. aastal 1 % SKPst. Valitsemissektori investeeringud, mis suurenesid 2020. aastal 3,1 %-le SKPst, suurenesid 2021. aastal 3,6 %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal suurenema 4,8 %-le SKPst, kusjuures viimane on suurem kui valitsemissektori eelarvepuudujääk 2022. aastal. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 26,4 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Kreeka 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Kreeka 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, -3,3 % SKPst. Kreeka kavatses majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut täiendavate investeeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema 0,2 protsendipunkti võrra SKPst. Riiklikult rahastatavad investeeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,8 protsendipunkti. Seetõttu kavatses Kreeka säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste

---

²⁷ SWD(2022) 608 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 2,2 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (0,6 % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid (0,1 % SKPst), samas kui pensionide ja sotsiaaltoetuste kulude suurenemine aitab prognooside kohaselt samuti kaasa (0,6 % SKPst) jooksvate netokulude kasvule. Komisjoni prognoosi põhjal ei ole neid meetmeid tasakaalustavate meetmetega täielikult kompenseeritud.

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes 180,7 %-lt 2019. aasta lõpus 206,3 %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see 193,3 % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 185,7 % ja 180,4 % SKPst. Kreeka üle tehakse tõhustatud järelevalvet.²⁸ Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid suured.²⁹ Lähtestsenaariumi kümneaastase prognoosi kohaselt väheneb valitsemissektori võla suhe SKPsse ligikaudu 131 %ni SKPst 2032. aastal. Võlakurss on makromajanduslike šokkide suhtes väga tundlik. Stohhastiliste prognooside kohaselt, mis simuleerivad suurt hulka võimalikke makromajanduslikke muutujaid mõjutavaid ajutisi šokke, on tõenäoline, et võlg ei stabiliseeru 2026. aastaks ja lähtestsenaariumi suhtes valitseb suur ebakindlus. Võla jätkusuutlikkuse üldiseks hindamiseks on muid olulisi tegureid. Ühelt poolt kuuluvad riske maandavate tegurite hulka madalate intressimääradega ametlike laenuandjate valduses oleva võla suur osakaal ja võla eriti pikk tähtaeg võrreldes teiste riikidega. Riskide maandamisele aitavad kaasa ka valuutas nomineeritud võlad ja ajalooliselt madalad rahastamiskulud. Lisaks eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusraha raames on positiivne ja püsiv mõju SKP kasvule, mis peaks tugevdama võla jätkusuutlikkust. Teiselt poolt on riske suurendavad tegurid seotud hiljuti antud riigigarantiidega, sh ka COVID-19 kriisi kontekstis. Märkimisväärsed tingimuslike kohustustest seotud riskid, mis tulenevad viivislaenude suurest osakaalust pangandussektoris ja riigi vastu algatatud pooleliolevate kohtuasjadega seotud kuludest, kujutavad endast samuti eelarveriske.

Hindamine makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames Kreekas esineb ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse tähenduses. Nõrkused on seotud valitsemissektori suure võla, välispositsiooni poolelioleva tasakaalustamise ja viivislaenude suure osakaaluga, samal ajal kui potentsiaalne majanduskasv on väike ja töötus suur. Tulevikku vaadates annab riiklik taaste- ja vastupidavuskava võimaluse tegeleda tasakaalustamatuse, investeeringute ja reformidega seotud vajadustega.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: eelmistes alajagudes esitatud analüüs juba hõlmab põhitegureid, mida Kreeka 9. mail 2022 nimetas.

---

²⁸ Komisjoni 15. veebruari 2022. aasta rakendusotsus (EL) 2022/216, mis käsitleb Kreeka üle tehtava tõhustatud järelevalve pikendamist (ELT L 37, 18.2.2022, lk 34).

²⁹ SWD(2022) 609 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

4.2.7. HISPAANIA

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 10,8 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 5,1 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal 4 % ja 2023. aastal 3,4 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt netoekspordist ja investeringutest. Prognositakse, et 2023. aastal saavutab majandustegevus taas 2019. aasta taseme.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenes 10,3 %-lt 2020. aastal 6,9 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on see 2022. aastal 4,9 % ja 2023. aastal 4,4 % SKPst. Valitsemissektori investeringud, mis suurenesid 2020. aastal 2,6 %ni SKPst, suurenesid 2021. aastal 2,7 %ni SKPst ja peaksid 2022. aastal jääma stabiilseks. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 12,8 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Hispaania 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Hispaania 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, $-2,2$ % SKPst. Hispaania kavatses majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahasut täiendavate investeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahasut toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema 0,9 protsendipunkti võrra SKPst. Riiklikult rahastatavad investeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,4 protsendipunkti. Seetõttu kavatses Hispaania säilitada riiklikult rahastatavad investeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 1,2 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (0,3 % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid (0,1 % SKPst), samal ajal kui tarbijahindade suurem tõus võrreldes SKP deflaatoriga mõjutab prognooside kohaselt 2022. aastal riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude ekspansiivset panust, suurendades kulutusi valitsemissektori poolt kaupade ja teenuste tarbimisele. Komisjoni prognoosi põhjal ei ole neid meetmeid tasakaalustavate meetmetega täielikult kompenseeritud.

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes 98,3 %-lt 2019. aasta lõpus 120 %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see 118,4 % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 115,1 % ja 113,7 % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid suured.³⁰ Lähtestsenaariumi kümneaastase prognoosi kohaselt suureneks valitsemissektori võla suhe SKPsse veidi, jõudes 2032. aastal ligikaudu 116 %ni SKPst. Võlakurs on makromajanduslike šokkide suhtes tundlik. Stohhastiliste prognooside kohaselt, mis simuleerivad suurt hulka võimalikke makromajanduslikke muutujaid mõjutavaid ajutisi šokke, on tõenäoline, et valitsemissektori võla suhe SKPsse on 2026. aastal suurem kui 2021. aastal. Võla jätkusuutlikkuse üldiseks hindamiseks on muid olulisi tegureid. Ühelt poolt hõlmavad riske maandavad tegurid võla tähtaja pikenemist viimastel aastatel, suhteliselt stabiilseid

³⁰ SWD(2022) 610 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

rahastamisallikaid (mitmekesine ja suur investoribaas), valuutas nomineeritud võlga ja ajalooliselt madalaid laenukasutuse kulutusi. Lisaks eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastu raames on positiivne ja püsiv mõju SKP kasvule, mis peaks tugevdama võla jätkusuutlikkust. Teiselt poolt on riske suurendavad tegurid seotud lühiajalise võla osakaaluga, COVID-19 kriisi ajal äriühingutele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele antud riigigarantiidega ning pangandussektoriga seotud tingimuslike kohustustega. Prognooside kohaselt suurenevad ka brutorahastamisvajadused.

Hindamine makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames Hispaanias esineb tasakaalustamatust makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse tähenduses. Nõrkused on seotud suure välisvõla ning valitsemissektori ja erasektori võlaga suure tööpuuduse tingimustes ning neil on piiriülene tähtsus. Tulevikku vaadates annab riiklik taaste- ja vastupidavuskava võimaluse tegeleda tasakaalustamatuse, investeeringute ja reformidega seotud vajadustega.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: eelmistes alajagudes esitatud analüüs juba hõlmab põhitegureid, mida Hispaania 9. mail 2022 nimetas.

4.2.8. PRANTSUSMAA

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 7,9 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 7 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal 3,1 % ja 2023. aastal 1,8 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt eratarbimisest ja investeeringutest. Prognoositakse, et 2022. aastal saavutab majandustegevus taas 2019. aasta taseme.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenes 8,9 %-lt 2020. aastal 6,5 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on see 2022. aastal 4,6 % ja 2023. aastal 3,2 % SKPst. Valitsemissektori investeeringud, mis jäid 2020. aastal 3,7 %-le SKPst, vähenesid 2021. aastal 3,6 %-le SKPst ja jäävad prognooside kohaselt 2022. aastal stabiilseks. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 10,4 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Prantsusmaa 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi põhjal peaks eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, -1,7 % SKPst. Prantsusmaa kavatseb majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut täiendavate investeeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga vähenema 0,2 protsendipunkti võrra SKPst. Vähenemine 2022. aastal on tingitud taaste- ja vastupidavusrahastu rahalise toetuse koondumisest 2021. aastale. Riiklikult rahastatavatel investeeringutel peaks olema 2022. aastal eelarvepoliitikale neutraalne mõju. Seetõttu kavatseb Prantsusmaa säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 1,6 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (0,5 % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud

isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid (0,1 % SKPst). Muud jooksvate kulude meetmed on esitatud dokumendis „Plan de Résilience économique et sociale“, et tegeleda Ukraina konflikti majanduslike tagajärgedega, näiteks otsetoetused ajutistele sektoritele (0,1 % SKPst) ja ametnike palkade tõus (0,1 % SKPst). Tulude poolel peaks ekspansiivsele eelarvepoliitikale kaasa aitama ka ettevõtte tulumaksu määra vähendamine (0,1 % SKPst) ja eluasememaksude vähendamine (0,1 % SKPst). Prognooside kohaselt mõjutab jaehindade suurem kasv võrreldes SKP deflaatoriga 2022. aastal riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude ekspansiivset panust, suurendades avaliku sektori tarbimist ja sotsiaaltoetusi. Komisjoni prognoosi põhjal ei ole neid meetmeid ja kulude suurenemise tõukejõude tasakaalustavate meetmetega täielikult kompenseeritud.

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes 97,4 %-lt 2019. aasta lõpus 114,6 %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see 112,9 % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 111,2 % ja 109,1 % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid suured.³¹ Lähtesenaariumi kümneaastase prognoosi kohaselt üldjoontes stabiliseeruks valitsemissektori võla suhe SKPsse järgmise kümne aasta jooksul, jäädes siiski kõrgele tasemele. Võlakurss on makromajanduslike šokkide suhtes tundlik. Stohhastiliste prognooside kohaselt, mis simuleerivad suurt hulka võimalikke makromajanduslikke muutujaid mõjutavaid ajutisi šokke, on tõenäoline, et valitsemissektori võla suhe SKPsse on 2026. aastal suurem kui 2021. aastal. Võla jätkusuutlikkuse üldiseks hindamiseks on muid olulisi tegureid. Ühelt poolt hõlmavad riske maandavad tegurid võla tähtaja pikenemist viimastel aastatel, suhteliselt stabiilseid rahastamisallikaid (mitmekesine ja suur investoribaas) ja ajalooliselt madalaid laenukasutuse kulutusi. Lisaks eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastu raames on positiivne ja püsiv mõju SKP kasvule, mis peaks tugevdama võla jätkusuutlikkust. Teiselt poolt on riske suurendavad tegurid seotud lühiajalise võla osakaaluga, brutorahastamisvajaduse eeldatava suurenemisega keskpikas perspektiivis ja erasektorist tulenevate tingimuslike kohustustega seotud riskidega, sealhulgas äriühingutele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele COVID-19 kriisi ajal antud riigigarantiide võimaliku realiseerumisega.

Hindamine makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames Prantsusmaal esineb tasakaalustamatust makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse tähenduses. Nõrkused on seotud valitsemissektori suure võla ja nõrga konkurentsivõimega, millel on tootlikkuse aeglase kasvu tingimustes piiriülene tähtsus. Tulevikku vaadates annab riiklik taaste- ja vastupidavuskava võimaluse tegeleda tasakaalustamatuse, investeeringute ja reformidega seotud vajadustega.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: 9. mail 2022 esitas Prantsusmaa täiendavad asjakohased tegurid, mida ei ole eespool nimetatud, nimelt väidab Prantsusmaa valitsus, et alates 2023. aastast võimaldavad hiljuti vastu võetud riigi rahanduse juhtimise raamistiku reformid, sealhulgas mitmeaastase kulutuste tegemise eeskirja kehtestamine ja Prantsusmaa eelarvenõukogu suurem vastutus, avaliku sektori kulutuste tulemuslikku kontrolli ja riigi rahanduse tasakaalu järkjärgulist taastamist.

---

³¹ SWD(2022) 612 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

4.2.9. ITAALIA

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 9 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 6,6 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal 2,4 % ja 2023. aastal 1,9 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt eratööstusest ja investeringutest. Prognositakse, et 2023. aastal saavutab majandustegevus taas 2019. aasta taseme.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenes 9,6 %-lt 2020. aastal 7,2 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on see 2022. aastal 5,5 % ja 2023. aastal 4,3 % SKPst. Valitsemissektori investeringud, mis suurenesid 2020. aastal 2,6 %-le SKPst, suurenesid 2021. aastal 2,9 %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal suurenema 3,2 %-le SKPst. Eelarvetootus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 14,1 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Itaalia 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Itaalia 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, $-2,7$ % SKPst. Itaalia kavatseb majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut täiendavate investeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema 0,9 % võrra SKPst. Riiklikult rahastatavad investeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,3 protsendipunkti. Seetõttu kavatseb Itaalia säilitada riiklikult rahastatavad investeringud, nagu soovitas nõukogu. Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv peaks (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 1,3 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (0,2 % SKPst)³² ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid (0,1 % SKPst). Jooksvate kulude kasv kajastab ka suuremaid kulutusi valitsemissektori töötajatele makstavatele hüvitistele, mis on tingitud riigihankelepingute uuendamisest ajavahemikuks 2019–2021, millest märkimisväärne osa (mis moodustab 0,25 % SKPst) kirjendatakse 2022. aastal, samal ajal kui tervishoiusektorile on eelarves ette nähtud ka täiendavad vahendid (0,1 % SKPst). Tulude poolel peaks ekspansiivsele eelarvepoliitikale kaasa aitama ka üksikisiku tulumaksu ja tootmistegevuse piirkondliku maksu vähendamine (0,4 % SKPst). Seepärast ei piira Itaalia komisjoni praeguste hinnangute kohaselt 2022. aastal piisavalt oma riiklikult rahastatud jooksvate netokulude kasvu.

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes 134,1 %-lt 2019. aasta lõpus 155,3 %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see 150,8 % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 147,9 % ja 146,8 % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid suured.³³

---

³² 2021. aastal olid Itaalias juba kehtestatud meetmed energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemiseks, moodustades 0,3 % SKPst. Need meetmed seisnesid peamiselt elektri- ja maagaasiarvete kindlasummaliste maksude ja käibemaksumäärade vähendamises ning elektri- ja maagaasiarvete eest makstava sotsiaalhüvitise suurendamises.

³³ SWD(2022) 616 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

Lähtestsenaariumi kümneaastase prognoosi kohaselt stabiliseeruks valitsemissektori võla suhe SKPsse järgmise viie aasta jooksul. Alates 2027. aastast hakkab võla suhe siiski suurenema, ulatudes 2032. aastal 155 %ni SKPst. Võlakurss on makromajanduslike šokkide suhtes tundlik. Stohhastiliste prognooside kohaselt, mis simuleerivad suurt hulka võimalikke makromajanduslikke muutujaid mõjutavaid ajutisi šokke, on tõenäoline, et valitsemissektori võla suhe SKPsse on 2026. aastal suurem kui 2021. aastal. Võla jätkusuutlikkuse üldiseks hindamiseks on muid olulisi tegureid. Ühelt poolt hõlmavad riske maandavad tegurid võla tähtaja pikenedamist viimastel aastatel, suhteliselt stabiilseid rahastamisallikaid (mitmekesine ja suur investoribaas) ja ajalooliselt madalaid laenukasutuse kulutusi. Lisaks eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastu raames on positiivne ja püsiv mõju SKP kasvule, mis peaks tugevdama võla jätkusuutlikkust. Teiselt poolt on riske suurendavad tegurid seotud lühiajalise võla osakaaluga, erasektorist tulenevate tingimuslike kohustustega seotud riskidega, sealhulgas äriühingutele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele COVID-19 kriisi ajal antud riigigarantiide võimaliku realiseerumisega. Prognooside kohaselt suurenevad keskpikas perspektiivis ka brutorahastamisvajadused.

Hindamine makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames Itaalias esineb ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse tähenduses. Nõrkused on seotud valitsemissektori suure võla ja nõrga tootlikkuse kasvuga tööturu ebakindluse ja finantsturgude mõningate nõrkuste tingimustes, mis on piiriülese tähtsusega. Tulevikku vaadates annab riiklik taaste- ja vastupidavuskava võimaluse tegeleda tasakaalustamatuse, investeringute ja reformidega seotud vajadustega.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: 11. mail 2022 esitas Itaalia täiendavad asjakohased tegurid, mida ei ole eespool nimetatud, nimelt rõhutasid ametiasutused, et vastutsüklilised eelarvepoliitilised sekkumised on olnud majanduse stabiliseerimisel tõhusad, mis on toonud kaasa oodatust väiksema eelarvepuudujäägi aastatel 2020–2021; valitsemissektori kohustuste oluline suurenemine on olnud tõhus erasektori bilansside kaitsmisel; tingimuslike kohustuste suhteliselt väike maht isegi pärast COVID-19 kriisi põhjustatud kasvu; taaste- ja vastupidavuskava seni piiratud majanduslik mõju, mis eeldatavasti muutub pärast kavas sisalduvate meetmete täielikku rakendamist siiski soodsamaks.

4.2.10. LÄTI

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 3,8 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 4,5 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal 2 % ja 2023. aastal 2,9 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt eratööstusest ja investeringutest. Majandustegevus ületas 2021. aastal 2019. aasta taset.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk suurenes 4,5 %-lt 2020. aastal 7,3 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on see 2022. aastal 7,2 % ja 2023. aastal 3 % SKPst. Valitsemissektori investeringud, mis suurenesid 2020. aastal 5,7 %-le SKPst, vähenesid 2021. aastal 5,2 %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal suurenema 6,1 %-le SKPst. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 13,9 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Läti 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusel.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Läti 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks prognooside kohaselt eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, $-3,3$ % SKPst, nagu soovitas nõukogu. Läti kavatseb majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut täiendavate investeeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema $0,8$ % võrra SKPst. Riiklikult rahastatavad investeeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse $0,3$ protsendipunkti. Seetõttu kavatseb Läti säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse $1,5$ protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju ($0,8$ % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid ($0,3$ % SKPst). Läti hoiab riiklikult rahastatavate jooksvate kulude kasvu 2022. aastal üldjoontes kontrolli all, kuna riiklikult rahastatavate jooksvate kulude märkimisväärne ekspansiivne panus 2022. aastal on peamiselt tingitud meetmetest, millega leevendatakse energiahindade tõusu majanduslikku ja sotsiaalset mõju, ning kuludest, mis on seotud Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumisega.

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes $36,7$ %-lt 2019. aasta lõpus $43,3$ %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see $44,8$ % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 47 % ja $46,5$ % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid väikesed.³⁴ Eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastu raames on lähiaastatel oluline positiivne ja pikaajaline mõju SKP kasvule, mis peaks aitama kaasa võla jätkusuutlikkuse tugevdamisele.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: eelmistes alajagudes esitatud analüüs juba hõlmab põhitegureid, mida Läti 5. mail 2022 nimetas.

4.2.11. LEEDU

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast $0,1$ % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 5 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal $1,7$ % ja 2023. aastal $2,6$ %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt eratööstusest ja investeeringutest. Majandustegevus ületas 2021. aastal 2019. aasta taset.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenes $7,3$ %-lt 2020. aastal 1 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on see 2022. aastal $4,6$ % ja 2023. aastal $2,3$ % SKPst. Valitsemissektori investeeringud, mis suurenesid 2020. aastal $4,1$ %-le SKPst, vähenesid 2021. aastal $3,2$ %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal suurenema $3,7$ %-le SKPst, kusjuures esimene neist on suurem kui valitsemissektori eelarvepuudujääk 2021. aastal. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt $12,6$ % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad

---

³⁴ SWD(2022) 619 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Leedu 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Leedu 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks prognooside kohaselt eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, $-4,2$ % SKPst, nagu soovitas nõukogu. Leedu kavatseb majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahaatut täiendavate investeeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahaatu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema $0,5$ protsendipunkti võrra SKPst. Riiklikult rahastatavad investeeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse $0,3$ protsendipunkti. Seetõttu kavatseb Leedu säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse $3,2$ protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju ($1,2$ % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakumise kulusid ($0,2$ % SKPst), samal ajal kui muude meetmete hulgas prognoositakse, et täiendav toetus väiksema sissetulekuga leibkondadele (pensionide täiendav suurendamine, lapsetoetused, sotsiaalabi, mittemaksustatava tulu miinimumtase) suurendab jooksvate netokulude kasvu $0,4$ % SKPst. Seepärast ei hoia Leedu komisjoni praeguste hinnangute kohaselt 2022. aastal oma riiklikult rahastatud jooksvate kulude kasvu piisavalt kontrolli all.

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes $35,9$ %-lt 2019. aasta lõpus $46,6$ %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see $44,3$ % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt $42,7$ % ja $43,1$ % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid väikesed.³⁵ Eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahaatu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahaatu raames on lähiaastatel oluline positiivne ja pikaajaline mõju SKP kasvule, mis peaks aitama kaasa võla jätkusuutlikkuse tugevdamisele.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: eelmistes alajagudes esitatud analüüs juba hõlmab põhitegureid, mida Leedu 5. mail 2022 nimetas.

4.2.12. UNGARI

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast $4,5$ % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal $7,1$ % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal $3,6$ % ja 2023. aastal $2,6$ %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt eratarbimisest ja netoekspordist. Majandustegevus ületas 2021. aastal 2019. aasta taset.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenes $7,8$ %-lt 2020. aastal $6,8$ %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on see 2022. aastal 6 % ja 2023. aastal $4,9$ % SKPst. Valitsemissektori investeeringud, mis suurenesid 2020. aastal $6,4$ %-le SKPst, vähenesid 2021. aastal $5,8$ %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal olema $5,4$ % SKPst. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes

---

³⁵ SWD(2022) 617 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 15,1 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Ungari 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Ungari 2022. aasta lähenemisprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks eelarvepoliitika olema 2022. aastal üldjoontes neutraalne, $-0,1$ % SKPst, samas kui nõukogu soovitas toetavat eelarvepoliitikat. Ungari kavatseb majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut täiendavate investeeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga vähenema 1,0 protsendipunkti võrra SKPst, kuna ELi vahendite kasutamine eeldatavasti aeglustub³⁶. Riiklikult rahastatavad investeeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,2 protsendipunkti. Seetõttu kavatseb Ungari säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,4 protsendipunkti. See hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (0,1 % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid (0,2 % SKPst). Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasvule aitavad kaasa ka mitmed kaalutusõiguse alusel võetud meetmed (millest on maha arvatud uued tulumeetmed), näiteks 13. kuu pensioni taaskehtestamine, õiguskaitse- ja sõjaväeametnike palgatoetused, tööandjate sotsiaalkindlustusmaksude ja koolitusmaksu vähendamine.

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes 65,5 %-lt 2019. aasta lõpus 79,6 %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see 76,8 % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 76,4 % ja 76,1 % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid keskmised.³⁷ Eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastu raames on lähiaastatel oluline positiivne ja pikaajaline mõju SKP kasvule, mis peaks aitama kaasa võla jätkusuutlikkuse tugevdamisele.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: eelmistes alajagudes esitatud analüüs juba hõlmab põhitegureid, mida Ungari 9. mail 2022 nimetas.

4.2.13. MALTA

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 8,3 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 9,4 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal 4,2 % ja 2023. aastal 4 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt avaliku ja erasektori tarbimisest. Majandustegevus ületas 2021. aastal 2019. aasta taset.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenes 9,5 %-lt 2020. aastal 8 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on see 2022. aastal 5,6 % ja 2023. aastal 4,6 % SKPst. Valitsemissektori investeeringud, mis suurenesid 2020. aastal 4,5 %-le SKPst, vähenesid 2021. aastal 4,2 %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal olema 4,1 % SKPst. Eelarvetoetus,

³⁶ Need on komisjoni prognoosid. Komisjon ei ole Ungari taaste- ja vastupidavuskava veel hinnanud.

³⁷ SWD(2022) 614 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 21,8 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Malta 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Malta 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks prognooside kohaselt eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, -1,5 % SKPst, nagu soovitas nõukogu. Malta kavatseb majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut täiendavate investeeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema 0,2 protsendipunkti võrra SKPst. Riiklikult rahastatavatel investeeringutel peaks olema 2022. aastal eelarvepoliitikale pärssiv mõju 0,3 protsendipunkti. Seetõttu ei kavatse Malta säilitada riiklikult rahastatavaid investeeringuid. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 1,6 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (0,5 % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid (0,1 % SKPst). Lisaks andis valitsus kodumajapidamistele rahalist toetust (0,3 % SKPst), suurendas tehtud maksetest sõltuvaid ja tehtud maksetest mitte sõltuvaid pensionihüvitisi, mis ületasid elukallidusega kohandamist (0,2 % SKPst), samal ajal kui vahetarbimise kasvumäär (ilma meetmeteta) jäi kõrgeks (0,4 % SKPst).

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes 40,7 %-lt 2019. aasta lõpus 53,4 %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see 57 % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 58,5 % ja 59,5 % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid keskmised.³⁸ Eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastu raames on lähiaastatel oluline positiivne ja pikaajaline mõju SKP kasvule, mis peaks aitama kaasa võla jätkusuutlikkuse tugevdamisele.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: eelmistes punktides esitatud analüüs juba hõlmab põhitegureid, mis Malta 9. mail 2022 nimetas.

4.2.14. AUSTRIA

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 6,7 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 4,5 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal 3,9 % ja 2023. aastal 1,9 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt eratarbimisest ja netoekspordist. Prognoositakse, et 2022. aastal saavutab majandustegevus taas 2019. aasta taseme.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenes 8 %-lt 2020. aastal 5,9 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on see 2022. aastal 3,1 % ja 2023. aastal 1,5 % SKPst. Valitsemissektori investeeringud, mis suurenesid 2020. aastal 3,3 %-le SKPst, suurenesid 2021. aastal 3,5 %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal suurenema 3,7 %-le SKPst, kusjuures

---

³⁸ SWD(2022) 620 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

viimane on suurem kui valitsemissektori eelarvepuudujääk 2022. aastal. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 15,9 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Austria 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Austria 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks prognooside kohaselt eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, $-1,2$ % SKPst, nagu soovitas nõukogu. Austria kavatseb majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut täiendavate investeeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks 2022. aastal võrreldes 2021. aastaga suurenema $0,1$ protsendipunkti võrra SKPst. Riiklikult rahastatavad investeeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse $0,3$ protsendipunkti. Seetõttu kavatseb Austria säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse $0,5$ protsendipunkti. See hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju ($0,4$ % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid ($0,3$ % SKPst).

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes $70,6$ %-lt 2019. aasta lõpus $83,3$ %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see $82,8$ % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 80 % ja $77,5$ % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid keskmised.³⁹ Eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastu raames on lähiaastatel oluline positiivne ja pikaajaline mõju SKP kasvule, mis peaks aitama kaasa võla jätkusuutlikkuse tugevdamisele.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: eelmistes punktides esitatud analüüs juba hõlmab põhitegureid, mida Austria 3. mail 2022 nimetas.

4.2.15. POOLA

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast $2,2$ % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal $5,9$ % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal $3,7$ % ja 2023. aastal 3 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt eratööstusest ja investeeringutest. Majandustegevus ületas 2021. aastal 2019. aasta taset.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenes $6,9$ %-lt 2020. aastal $1,9$ %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on see 2022. aastal $4,0$ % ja 2023. aastal $4,4$ % SKPst. Valitsemissektori investeeringud, mis suurenesid 2020. aastal $4,5$ %-le SKPst, vähenesid 2021. aastal $4,1$ %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal suurenema $4,2$ %-le SKPst, olles suuremad kui valitsemissektori eelarvepuudujääk 2021. ja 2022. aastal. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes

---

³⁹ SWD(2022) 601 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 10,5 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Poola 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Poola 2022. aasta lähenemisprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks prognooside kohaselt eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, $-3,4$ % SKPst, nagu soovitas nõukogu. Poola kavatses majanduse taastumist toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahaatut täiendavate investeeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahaatu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema 0,1 protsendipunkti võrra SKPst.⁴⁰ Riiklikult rahastatavad investeeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,3 protsendipunkti. Seetõttu kavatses Poola säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 2,7 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (1,0 % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid (0,6 % SKPst), samas kui pensionide ja sotsiaaltoetuste kulude suurenemine aitab prognooside kohaselt samuti kaasa (0,1 % SKPst) jooksvate netokulude kasvule. Tulude poolel peaks ekspansiivsele eelarvepoliitikale kaasa aitama ka Poola kokkuleppe kohane üksikisiku tulumaksu määra vähendamine (0,7 % SKPst) ja äriühingu tulumaksu määrade vähenemine (0,1 % SKPst). Prognooside kohaselt mõjutab jaehindade suurem kasv võrreldes SKP deflaatoriga 2022. aastal riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude ekspansiivset panust, suurendades kulutusi valitsemissektori poolt kaupade ja teenuste tarbimisele.

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes 45,6 %-lt 2019. aasta lõpus 57,1 %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see 53,8 % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 50,8 % ja 49,8 % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid keskmised.⁴¹ Eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahaatu raames on lähiaastatel oluline positiivne ja pikaajaline mõju SKP kasvule, mis peaks aitama kaasa võla jätkusuutlikkuse tugevdamisele.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: 9. mail 2022 esitas Poola täiendavad asjakohased tegurid, mida ei ole eespool nimetatud, nimelt prognoosi kohaselt on valitsemissektori eelarvepuudujääk 2023. aastal 3,7 % SKPst, hoolimata sõjaliste kulutuste kavandatud suurenemisest (mida osaliselt kajastatakse avaliku sektori investeeringutena) kooskõlas 11. märtsi 2022. aasta seadusega, mis käsitleb kodumaa kaitset, 2,2 %-lt SKPst 2022. aastal 3,0 %-le SKPst.

---

⁴⁰ Need on komisjoni prognoosid. Komisjon ei ole Poola taaste- ja vastupidavuskava veel hinnanud.

⁴¹ SWD(2022) 622 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

4.2.16. SLOVEENIA

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 4,2 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 8,1 % ning kasvab eeldatavasti 2022. aastal 3,7 % ja 2023. aastal 3,1 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt eratööstusest ja investeringutest. Majandustegevus ületas 2021. aastal 2019. aasta taset.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenes 7,8 %-lt 2020. aastal 5,2 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on see 2022. aastal 4,3 % ja 2023. aastal 3,4 % SKPst. Valitsemissektori investeringud, mis suurenesid 2020. aastal 4,1 %-le SKPst, suurenesid 2021. aastal 4,7 %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal suurenema 5,7 %-le SKPst, kusjuures viimane on suurem kui valitsemissektori eelarvepuudujääk 2022. aastal. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 15,8 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Sloveenia 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Sloveenia 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, $-2,6$ % SKPst. Sloveenia kavatab majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastatuid täiendavate investeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastatuid toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema 0,2 protsendipunkti võrra SKPst. Riiklikult rahastatavad investeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,9 protsendipunkti. Seetõttu kavatab Sloveenia säilitada riiklikult rahastatavad investeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 1,6 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju (0,4 % SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid (0,1 % SKPst). Prognooside kohaselt mõjutab jaehindade suurem kasv võrreldes SKP deflaatoriga 2022. aastal riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude ekspansiivset panust, suurendades kulutusi valitsemissektori poolt kaupade ja teenuste tarbimisele, samuti sotsiaalhüvitistele indekseerimise tõttu ja avaliku sektori palkadele kasvava palgasurve tõttu.

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes 65,6 %-lt 2019. aasta lõpus 79,8 %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see 74,7 % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 74,1 % ja 72,7 % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid suured.⁴² Lähtestsenaariumi kümneaastase prognoosi kohaselt stabiliseeruks valitsemissektori võla suhe SKPsse järgmise viie aasta jooksul. Alates 2027. aastast hakkab võla suhe siiski suurenema, ulatudes 2032. aastal 83%ni SKPst. Võlakurss on makromajanduslike šokkide suhtes tundlik. Stohhastiliste prognooside kohaselt, mis simuleerivad suurt hulka võimalikke makromajanduslikke muutujaid mõjutavaid ajutisi šokke, on tõenäoline, et valitsemissektori võla suhe SKPsse on 2026. aastal suurem kui 2021. aastal. Lisaks oleks vaja eelarvet

⁴² SWD(2022) 626 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

konsolideerida 4,5 protsendipunkti võrra SKPst, et vähendada võlga 15 aasta jooksul 60%ni SKPst. Võla jätkusuutlikkuse üldiseks hindamiseks on muid olulisi tegureid. Ühelt poolt hõlmavad riske maandavad tegurid võla tähtaja pikenemist viimastel aastatel, suhteliselt stabiilseid rahastamisallikaid, valuutas nomineeritud võlga ja ajalooliselt madalaid laenukasutuse kulutusi. Lisaks eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahadu raames on positiivne ja püsiv mõju SKP kasvule, mis peaks tugevdama võla jätkusuutlikkust. Teiselt poolt on riske suurendavad tegurid seotud mitteresidentide võla osakaaluga, hiljuti vastu võetud pikaajalise hoolduse seadusest tulenevate suuremate pikaajalise hoolduse lisakuludega ning erasektorist tulenevate tingimuslike kohustustega seotud riskidega, sealhulgas COVID-19 kriisi ajal ettevõtetele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele antud suurte riigigarantiide võimaliku realiseerumisega.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: eelmistes punktides esitatud analüüs juba hõlmab põhitegureid, mida Sloveenia 9. mail 2022 nimetas.

4.2.17. SLOVAKKIA

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 4,4 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 3 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal 2,3 % ja 2023. aastal 3,6 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt investeringutest ja eratarbimisest. Prognoositakse, et 2022. aastal saavutab majandustegevus taas 2019. aasta taseme.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk suurenes 5,5 %-lt 2020. aastal 6,2 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on see 2022. aastal 3,6 % ja 2023. aastal 2,6 % SKPst. Valitsemissektori investeringud, mis vähenesid 2020. aastal 3,5 %-le SKPst, vähenesid 2021. aastal 3,2 %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal suurenema 4,2 %-le SKPst, kusjuures viimane on suurem kui valitsemissektori eelarvepuudujääk 2022. aastal. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 11,9 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete stabilisaatorite toimimine. Slovakkia 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Slovakkia 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks 2022. aasta eelarvepoliitika olema pärssiv, +0,3 % SKPst, samas kui nõukogu soovitas toetavat eelarvepoliitikat. Slovakkia kavatseb majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahadut täiendavate investeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahadu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema 0,7 protsendipunkti võrra SKPst. Riiklikult rahastatavad investeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspanstiivse panuse 0,4 protsendipunkti. Seetõttu kavatseb Slovakkia säilitada riiklikult rahastatavad investeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasvul (ilma uute tulumeetmeteta) olema 2022. aastal üldises eelarvepoliitikas pärssiv mõju 1,6 protsendipunkti. See hõlmab Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulude täiendavat mõju (0,1 % SKPst). Inflatsiooniga hilinevad indekseerimise tõttu on valitsemissektori suurte kulude – näiteks rahalised

sotsiaaltoetused või hüvitised töötajatele – kasv 2022. aastal madalam kui inflatsioonimäär ja see aitab kaasa pärssiva eelarvepoliitika saavutamisele.

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes 48,1 %-lt 2019. aasta lõpus 59,7 %-le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see 63,1 % SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt 61,7 % ja 58,3 % SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid suured.⁴³ Lähtestsenaariumi kümneaastase prognoosi kohaselt väheneks valitsemissektori võla suhe SKPsse järgmise viie aasta jooksul 54 %-le 2026. aastal. Alates 2027. aastast hakkab valitsemissektori võla suhe SKPsse siiski suurenema, jõudes 2032. aastal ligikaudu 61 %-le SKPst. Stohhastiliste prognooside kohaselt, mis simuleerivad suurt hulka võimalikke makromajanduslikke muutujaid mõjutavaid ajutisi šokke, valitseb prognoosides märkimisväärne ebakindlus. Võla jätkusuutlikkuse üldiseks hindamiseks on muid olulisi tegureid. Ühelt poolt hõlmavad riske maandavad tegurid võla tähtaja pikenemist viimastel aastatel, valuutas nomineeritud võlga, lühiajalise valitsemissektori võla piiratud osakaalu ja ajalooliselt madalaid laenukasutuse kulusi. Lisaks eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastu raames on positiivne ja püsiv mõju SKP kasvule, mis peaks tugevdama võla jätkusuutlikkust. Teiselt poolt on riske suurendavad tegurid seotud mitteresidentide võla suure osakaaluga, negatiivse rahvusvahelise netoinvesteeringu positsiooniga ja erasektorist tulenevate tingimuslike kohustustega seotud riskidega, sealhulgas ettevõtetele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele COVID-19 kriisi ajal antud suurte riigigarantiide võimaliku realiseerumisega.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: 6. mail 2022 esitas Slovakkia täiendavad asjakohased tegurid, mida ei ole veel eespool nimetatud, nimelt selle kohta, millist mõju avaldab ELi eelarvele suurem maks, mis tuleneb eeskirjade eiramisest tollivormistuse käigus (0,5 % SKPst). Slovakkia mainib lisaks valitsevale esmasele eelarvepuudujäägile ka finantsvarade täiendavat akumulereerumist (2,2 % SKPst), mille hinnanguline kogumaht on 12 % SKPst, mis ületab oluliselt varasemaid väärtusi.

4.2.18. SOOME

Keskpika perioodi makromajanduslik positsioon: pärast 2,3 % langust 2020. aastal kasvas majandus 2021. aastal 3,5 % ja kasvab eeldatavasti 2022. aastal 1,6 % ja 2023. aastal 1,7 %. 2022. aasta majanduskasv on tingitud peamiselt eratööstusest ja investeringutest. Majandustegevus ületas 2021. aastal 2019. aasta taset.

Keskpika perioodi eelarvepositsioon, sealhulgas investeringud: valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenes 5,5 %-lt 2020. aastal 2,6 %-le SKPst 2021. aastal. Prognooside kohaselt on see 2022. aastal 2,2 % ja 2023. aastal 1,7 % SKPst. Valitsemissektori investeringud, mis suurenesid 2020. aastal 4,9 %-le SKPst, vähenesid 2021. aastal 4,1 %-le SKPst ja peaksid prognooside kohaselt 2022. aastal suurenema 4,4 %-le SKPst, olles suuremad kui valitsemissektori eelarvepuudujääk 2021. ja 2022. aastal. Eelarvetoetus, mõõdetuna esmase eelarvepositsiooni kumulatiivse iga-aastase muutusena 2020. ja 2021. aastal võrreldes 2019. aastaga, millele on liidetud ELi fondidest saadav fiskaalne impulss, on hinnanguliselt 7,1 % SKPst, sealhulgas kaalutusõigusel põhinevad eelarvemeetmed ja automaatsete

⁴³

SWD(2022) 627 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

stabilisaatorite toimimine. Soome 2021. aasta meetmed on kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusel.

Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Soome 2022. aasta stabiilsusprogrammis sisalduva teabe põhjal peaks eelarvepoliitika 2022. aastal olema toetav, $-0,6\%$ SKPst. Soome kavatseb majanduse taastumist jätkuvalt toetada, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut täiendavate investeeringute rahastamiseks, nagu soovitas nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest ELi vahenditest rahastatavate kulude positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema $0,2$ protsendipunkti võrra SKPst. Riiklikult rahastatavad investeeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse $0,2$ protsendipunkti. Seetõttu kavatseb Soome säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu soovitas nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasvul (ilma uute tulumeetmeteta) olema 2022. aastal üldisele eelarvepoliitikale üldjoontes neutraalne mõju $0,1$ protsendipunkti. See hõlmab energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõjuga tegelemise meetmete täiendavat mõju ($0,1\%$ SKPst) ning Ukrainast ümberasustatud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulusid ($0,1\%$ SKPst).

Keskpika perioodi võlapositsioon: valitsemissektori võlg suurenes $59,6\%$ -lt 2019. aasta lõpus 69% -le SKPst 2020. aasta lõpus. 2021. aasta lõpus oli see $65,8\%$ SKPst ning prognooside kohaselt on see 2022. ja 2023. aasta lõpus vastavalt $65,9\%$ ja $66,6\%$ SKPst. Üldiselt näitab võla jätkusuutlikkuse analüüs, et keskpikas perspektiivis on riskid keskmised.⁴⁴ Eeldatakse, et reformide rakendamisel taasterahastu „NextGenerationEU“, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastu raames on lähiaastatel oluline positiivne ja pikaajaline mõju SKP kasvule, mis peaks aitama kaasa võla jätkusuutlikkuse tugevdamisele.

Liikmesriigi nimetatud muud tegurid: Soome esitas 6. mail 2022 täiendavad asjakohased tegurid, mida ei ole eespool nimetatud, nimelt seoses tugeva netovaraposisiooniga.

5. JÄRELDUSED

Kõigi 17 liikmesriigi puhul, kes ületasid 2021. aastal aluslepingus sätestatud kontrollväärtust või kavatsevad seda 2022. aastal ületada (st kõik käesolevas aruandes käsitletud liikmesriigid, v.a Soome), ületas eelarvepuudujääk oluliselt 3% SKPst. Aluslepingus sätestatud kontrollväärtuse ületamist peetakse erandlikuks, nagu on aluslepingus määratletud. Belgia, Tšehhi, Eesti, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Ungari, Malta, Poola ja Sloveenia puhul ei ole kontrollväärtuse ületamine siiski eeldatavasti ajutine.

Kokkuvõttes, arvestades kõiki asjakohaseid tegureid,⁴⁵ näitab analüüs, et **Belgia, Bulgaaria, Tšehhi, Saksamaa, Eesti, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Austria, Poola, Sloveenia ja Slovakkia** ei täida aluslepingus ja määruses (EÜ) nr 1467/1997 määratletud eelarvepuudujäägi kriteeriumi.

---

⁴⁴ SWD(2022) 611 final, lisa võla jätkusuutlikkuse analüüsi kohta.

⁴⁵ 4. punktis selgitatakse tingimusi, mis on vajalikud asjakohaste tegurite arvessevõtmiseks etappide puhul, mille alusel tehakse otsus valitsemissektori ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta eelarvepuudujäägi kriteeriumi alusel. Võlakriteeriumi alusel nõuete täitmise hindamisel võetakse asjakohaseid tegureid alati arvesse.

Liikmesriikidest, kes ületasid 2021. aasta lõpus võla kontrollväärtust 60 % SKPst, ei järginud Belgia, Prantsusmaa, Itaalia, Ungari ja Soome võla vähendamise sihttasest. Slovakkias peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenema 2023. aastal alla 60 % SKPst.

Kokkuvõttes, arvestades kõiki asjakohaseid tegureid, näitab analüüs, et Slovakkia täidab aluslepingus ja määruses (EÜ) nr 1467/1997 määratletud võlakriteeriumi. Belgia, Prantsusmaa, Itaalia, Ungari ja Soome ei täida võlakriteeriumi.

Siiski leiab komisjon kõigi asjakohaste tegurite hindamisel, et võla vähendamise sihttaseme järgimine tähendaks liiga järsku ja varast eelarve kohandamist, mis võib ohustada majanduskasvu. **Seepärast on komisjon seisukohal, et praegustes erandlikes majandustingimustes ei ole võla vähendamise sihttaseme järgimine põhjendatud.**

COVID-19 pandeemial on jätkuvalt tohutu makromajanduslik ja eelarvemõju, mis koos Venemaa sissetungiga Ukrainasse tekitab erakordselt suure ebakindluse, sealhulgas üksikasjaliku eelarvepoliitika kujundamisel. **Seetõttu ei tee komisjon praeguses etapis ettepanekut alata uusi ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusi.** Võla ja eelarvepuudujäägi suundumuste jälgimine jätkub ning komisjon hindab uuesti seda, kas on asjakohane teha ettepanek alata 2022. aasta sügisel ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus.